

Ljudstvo Julijske Krajine neprestano pošilja prošnje podpredsedniku vlade tov. Kardelju za priključitev Trsta in Julijske Krajine k FLRJ

Primorsko ljudstvo neprestano pošilja podpredsedniku jugoslovanske vlade tov. Kardelju v London pozdravne brzojavke s prošnjo, naj z vsilo silo nastopi za čimprejšnjo rešitev vprašanja Trsta in Julijske Krajine z priključitvijo k FLRJ.

Mladina iz vasi Gorenje mu je poslala sledečo brzojavko: Mladina iz vasi Gorenje, okraj Kozina, zbrana na svojem množičnem sestanku, vam pošilja goreče pozdrave ter želi obilo uspeha pri reševanju vprašanja Trsta in Julijske Krajine. Tudi mi mladi poponovno in odločno zahtevamo, da se upošteva pravica do samoodločbe narodov ter vse žrtve, ki smo jih skupno z ostalimi brati žrtvovali v štiriletni borbi proti okupatorju. Kljub temu, da je naša vasica majhna, za osvoboditev izpod okupatorskega jarma in dokončno uresničitev 26 letnih stremiljenj primorskega ljudstva žrtvovala 8 mladih življenj. Mladina in vse prebivalstvo je vedno delalo za naše borbe in jim pomagalo v borbi za dokončno priključitev k FLRJ. Vse te žrtve iz vseh krajev Primorske nam dajejo pravico do svobode in priključitve k materni državi. Trdno upamo, da bodo zavestniki upoštevali naše žrtve in trpljenje, ker ne zahtevamo drugega kot pravico.

Ljudstvo, zbrano na kulturni prireditvi v Hrpelju-Kozini je pa poslalo tov. Kardelju sledečo resolucijo:

Naprašamo vas v imenu vseh Primorcev, ki jih danes loči še demarkacijska črta, da zastavite v Londonu in na mirovni konferenci vse sile za čimprejšnjo priključitev Trsta in Julijske Krajine k FLRJ. Narodi Julijske Krajine so to svojo željo na najzgovornejši način povedali svetu v vsej dolgi dobi suženjstva pod fašistično Ita-

lijo. Kam hočejo pripadati, pa so posebno pokazali na bojnem polju v štiriletni osvobodilni borbi, v kateri so stali s puškami v roki na strani zaveznikov. Za izpolnitev te želje je dalo svoje življenje 46.000 sinov in hčera. Prepričani smo, da bodo predstavniki velesil te žrtve upoštevali. Imamo samo eno parolo: Hočemo Titovo Jugoslavijo!

Vaščani vasi Podpeče v Istri navažajo v svoji resoluciji med drugim:

Zahtevamo priključitev Trsta ter Slovenskega Primorja z Istro in Slovenskega Benečija k FLRJ. Dolgo 25 letno suženjstvo in trpljenje pod fašistično Italijo je povežalo slovensko in italijansko ljudstvo Julijske Krajine v bratsko skupnost, ki se je najbolj pokazala v skupni borbi IX. korpusa, v tej težki in krvavi štiriletni oboroženi borbi smo doprinesli ogromne žrtve za zmago demokratičnih sil in dosegli ciljev svobodoljubnih narodov. Upravičeno zahtevamo priznanje našega doprinosa v minulih borbi ter priključitev k FLRJ, ki nam bo edina zagotovila socialno, politično in gospodarsko svobodo. Nočemo več tujeja jarma, nočemo več biti hlapeci, temveč svobodni ljudje. Sklicujemo se na obljube zaveznikov, da bodo nudili vso pomoč tistim narodom, ki se borijo proti skupnemu sovražniku človeštva — fašizmu.

Podobne brzojavke so poslali vaščani kraja Kovčice v severni Istri, krajevni LO Mislče, AFZ Hrpelje-Kozina, prebivalci krajev Slope, Brezovo brdo, Javorje, Črni kal, Ocizelj, Klanec, Šempas, Britof, Presnica, Gradišče, Bekva v Istri, Kilovec, Spodnja in Gornja Bitnja, Ratečevo Brdo, Tevče, Logaršče, Tolmin in okoliške vasi, Poljubinj, Dolje, Rimanje itd.

Tržaško ljudstvo proti internacionalizaciji Trsta in za priključitev k FLRJ

Tržaško ljudstvo odločno odklanja vsak predlog, ki bi šel za tem, da bi se poleg dela luke internacionaliziralo tudi tržaško mesto. Posebno delavci nastopajo na zborovanjih ostro proti taki kršitvi vprašanja Trsta.

Tako so delavci tovarne strojev pri Sv. Andreju poslali jugoslovanskemu veleposlanstvu v Londonu tole brzojavko:

Delavci tovarne strojev pri Sv. Andreju v Trstu, ki so iz tiska zvedeli za poizkuse internacionalizacije Trsta, smatrajo tako rešitev za nasprotno koristim samega ljudstva in za nasprotno ohranitev miru in bratstva med Italijani in Slovani v mestu. Glede na to pooblaščajo delavci imenovane tovarne jugoslovanske delegacije, da energično nastopi za spoštovanje ljudske volje, ki se je že odločno izrazila za edino možno rešitev, to je za priključitev Trsta kot sedme države k FLRJ.

Delavci ladjedelnice pri Sv. Marku v Trstu so poslali podpredsedniku vlade tov. Kardelju v London naslednjo brzojavko:

Delavci Združenih jadranskih ladje-

delnic CRDA protestirajo proti angleški iniciativi internacionalizacije tržaškega mesta, ker to nasprotuje koristim ljudstva. Prosijo jugoslovansko vlado za intervencijo v korist hitre rešitve tržaškega problema s tem, da postane Trst sedma zvezna republika nove Jugoslavije.

Delavci pivovarne Dreher so brzojavili tov. Kardelju v London:

Delavci pivovarne Dreher v Trstu odločno protestiramo proti načrtu rešitve problema Trsta z internacionalizacijo mesta in se obračamo na jugoslovansko delegacijo za posredovanje v korist ustanovitve sedme zvezne jugoslovanske države v skladu z ljudsko voljo.

Antifašistični nameščenci zavarovalnice Rionione Adriatica, delavci tržaškega arzenala, nameščenci bolnišnice ter delavci številnih podjetij so poslali v London podobne protestne brzojavke. Tudi prebivalci posameznih tržaških okrajev so se odločno izrazili proti načrtu internacionalizacije mesta ter poslali v London protestne brzojavke.

Tržič proti internacionalizaciji Trsta

Predlog o internacionalizaciji Trsta, ki ga je, kot pravijo časopisna poročila, poslala angleška vlada sovjetski, francoski in nemški vladi, je izzval tudi v Tržiču ter okoliških furlanskih vaseh veliko ogorčenje. Po vseh furlanskih vaseh se zbira prebivalstvo na sestanke ter manifestira za priključitev k Jugoslaviji. S sestankov pošilja tov. Kardelju v London brzojavke in zahteva upoštevanje ljudske volje. Prosi jugoslovansko delegacijo, naj energično nastopi proti poizkusom internacionaliza-

cije mesta Trsta, ki mora pripasti Jugoslaviji. Protestom se pridružujejo vsi delavci tržičskih tovarn. Delavci tržičske ladjedelnice so poslali tovarišu Kardelju naslednjo brzojavko: »Delavci tržičskih ladjedelnice protestirajo proti samovoljnemu poizkusu internacionalizacije Trsta. Naprašamo podpredsednika jugoslovanske vlade tov. Kardelja, naj bo tomlače želje tržičskih delavcev, ki hočejo biti priključeni k FLRJ. Zato so se borili in trpeli. Svojo voljo so dokazali na neštetihih manifestacijah.«

Zločinsko delovanje četnikov, belogardistov in ustašev v coni A Julijske Krajine

Antifašistično časopisje Julijske Krajine je v zadnjem času mnogo pisalo o četniških, ustaških, belogardističnih in drugih nacifašističnih hlapcih, ki so se pritepli v cono A Julijske Krajine, posebno pa v Trst, kjer izzivajo in povzročajo nemire. Prebivalstvo pošilja anglo-ameriškim vojaškim oblastem pisma z zahtevo, naj te zločince odstrani. Tržaškemu ljudstvu se zdi popolnoma nerazumljivo, da anglo-ameriška vojaška uprava dovolj nemoteno gibanje po Trstu ljudem, ki so se aktivno borili proti zaveznikom.

V zadnjih dneh sta se pripetila za delovanje teh vojnih zločincev dva posebno značilna dogodka, ki dokazujeta upravičenost ogorčenja tržaškega ljudstva napram tem zločincem.

Minuli teden sta vdrla ponoči v neko hišo v Steverjanu pri Gorici dva četnika, ki sta z isto surovostjo in nasiljem, s katerim so nastopali četniki za časa osvobodilne borbe proti jugoslovanskim antifašistom, navali na gospodinj, njeno hčerko in služkinjo. Pobila sta jih na tla in jih začela neusmiljeno pretepati. Postopala sta ravno tako ali še slabše kot zadnje dni pred porazom Nemčije, ko se je četnikom iz strahu pred osvobodilno vojsko in ljudstvom tako mudilo čez Sočo. Ze skoraj onemoglo od udarcev so okrvavljene žene vprašale zločince, kaj hočejo. Oba zločinska emigranta sta hkrati zakričala: »Nogavci! Ker se žene nisoogle takle dvigniti in ustreči njihovi želji, sta ju pretepala še naprej. Končno je gospodinja uspe-

lo stopiti na noge. Izročila jima je 27 tisoč lir, kar pa četnikoma ni zadostovalo. Začela sta ženo zopet pretepati, dokler ni popolnoma omagala. Premetala sta nato stanovanje in končno odšla z naropanim denarjem. Žene so obležale v mlaki krvi. Zaradi hudih poškodb so jih domačini odpeljali v bolnišnico v Gorico.

Drugi značilni dogodek se je pripetil 17. januarja v Trstu. Tega dne zvečer je v ulici Carducci napadel nek civilist tri jugoslovanske oficirje, članke komisije za vojni plen JA. Kričal je nanjo ter psoval Jugoslavijo in maršala Tita. Z roko je segel pod sukno ter vpil, da ima revolver in da jih bo na mestu postrelil. Zaradi kričanja se je okoli neznanca in oficirjev zbrala precejšnja skupina ljudi, ki je z začudenjem opazovala incident. Ker v bližini ni bilo nobenega policista, so oficirji pozvali neznanca, naj gre z njimi v glavni stan angloameriške policije za Julijsko Krajino. Neznanec je odgovoril, da je to nepotrebno in da bodo tam prej zaprli njih kot pa njega, ker je zavezniški obveščevalec. Kljub temu so ga oficirji odpeljali na policijo, kjer jih je neznanec zopet zalil z raznimi psovki. Oficirji so policiji pojasnili incident in zahtevali ujedbo poslopanja proti nezancu, za katerega so nato ugotovili, da se imenuje Stanoje Gajič. Oficirji so vložili proti napadalcu prijavo ter zahtevali takojšnje postopanje, ker žalitve niso bile naperjene samo proti oficirjem JA, temveč tudi proti zavezniški državi in njenemu ministrskemu pred-

Šesti redni sestanek Zveznega sveta

Beograd, 21. jan. V ponedeljek popoldne je bil šesti redni sestanek Zveznega sveta Ustavodajne skupščine pod predsedstvom predsednika Vladimira Simića.

Ko je bil prečitan in odobren zapisnik minulega sestanka in je Svet sprejel sklep o nekaterih notranjih vprašanjih, je kot prvi govornik dobil besedo ljudski poslanec in podpredsednik Sveta Franjo Gaži, ki je v svojem govoru poudaril pomen, ki ga ima Ustava za vse narode Jugoslavije, zlasti še za hrvatski narod.

Gaži, govoreč kot star radičevac, je med drugim dejal:

»Hrvatsko ljudstvo je zavestno in požrtvovalno pristopalo k narodno-osvobodilnemu boju proti tujim zavojevalcem in domačim izdajalcem, ker je spoznalo, da je to boj za uresničenje tistih želja in tistih zahtev, ki so bile izražene za časa življenja Stjepana Radića. Gesla, ki so bila tedaj postavljena, so vedno bolj privlačevala prave radičevce v narodno-osvobodilno gibanje, ki ga je organizirala Komunistična partija, in vrste borcev so na Hrvatskem vedno bolj izpolnjevali kmetje, pristaši Hrvatske republikanske seljačke stranke. Med tovariši, ki so bili navzoči že pri prvih zgodovinskih zasedanjih ljudskih predstavnikov Antifašističnega sveta narodne osvoboditve Hrvatske in Antifašističnega sveta narodne osvoboditve Jugoslavije in ki so sodelovali pri sprejemanju njenih zgodovinskih odločitev, so bili radičevci.

Pravi radičevci so šli in sodelovali v boju, ne da bi gledali samo kdo jih vodi, ampak kako in kam jih vodi — in prepričali so se, da jih dobro vodi — ter zavrnili vse poizkuse, da bi se razbila Ljudska fronta. Prav tako, kot so sodelovali v boju, tako bi želeli sodelovati tudi v bratskem sodelovanju kmetov, delavcev in poštene ljudske inteligence pri izgradnji in obnovi dežele, pri izgradnji boljšega življenja s prepričanjem, da bo pod okriljem in zaščito te predložene ustave to lahko popolnoma tudi doseči. Vse to, kar so si nekoč lahko samo želeli, gledajo sedaj v svoji ustavi uresničeno in še več, vse v duhu današnjega časa in z zagotovili za ohranitev pridobitev narodno osvobodilnega boja.

Nato je dobil besedo ljudski poslanec Redovan Nijušković, ki se je v svojem govoru dotaknil sprejetja Vidovdanske in Aleksandrove ustave, nato pa ugotovil, da je naša ustava ne samo delo ljudi, ampak tudi delo časa, sen mnogih pokolenj, ki so bila preganjana zaradi pravice, ter upanje delovnega ljudstva mest in vasi.

Tretji govornik na sestanku je bil ljudski poslanec Pavle Satev. V svojem dolgem govoru je pojasnil stališče, ki ga zavzema napram novi ustavi makedonski narod. Poudaril je, da makedonski narod gleda v njej trdno jamstvo za polno enakopravnost, svobodo in zagotovilo vseh pridobitev narodno osvobodilnega boja.

Ljudski poslanec Mihajlo Djurović je govoril o zgodovinskih trenutkih, v katerih je Srbija iskala pri izgrajevanju svoje državnosti in ustavnosti pomoči pri Rusiji in nato odgovoril na ugovore nasprotnikov Ljudske fronte, ki tendenciozno iščejo podobnosti med našo ustavo in ustavo ZSSR. Poudaril je, da je taka usmeritev popolnoma naravna, logična in neobhodna ter da oblike naše državne ureditve najbolj ustrezajo potrebam našega ljudstva.

Nato je spregovoril ljudski poslanec Zaim Sarac, ki je med drugim dejal, da narodi Bosne in Hercegovine soglasno sprejemajo osnutek ustave ter da Ulema Medžlis, ki je, kot tudi katoliška in pravoslavna cerkev, zahteval gotove izpremembe v osnuteku ustave, ni za to upravičen, ampak vakulski svet, ki je pa, kot vsi muslimani, pozdravil načela svobode vere, svobode vesti in ločitev cerkve od države, ki jih vsebuje ustava.

S tem se je zaključil sestanek Zveznega sveta. Prihodnji sestanek je bil določen za 22. januar popoldne.

Teror madžarske reakcije v Porabju

Porabje leži na severovzhodni meji slovenskega narodnostnega ozemlja in je gosto naseljeno s Slovenci. Tega dejstva ne more prikriti nobena, še tako pristanska madžarska statistika, ali znana, za lase privlečena madžarska teza o »Vendih« kot posebnem narodu s posebnim jezikom. Naravno in pravično bilo, da dobe rabski Slovenci šole v jeziku, ki ga govorijo. V resnici pa je seveda drugače.

Osnovne šole v Porabju so bile doslej le madžarske. Slovenski jezik je bil zatiran v šoli kakor tudi izven nje. V teh krajih še danes velja zakon, ki ga je izdal prejšnji ministrski predsednik Mikloš Bela. Sedanja madžarska prosvetna oblast je komaj dovolila volitve, ki naj odločijo vprašanje učnega jezika v šolah. Značilno je, da se te volitve vršijo šele, kadar najmanj 10 roditeljev vloži prošnje za svoje otroke, ki se želijo učiti v narodnostnih šolah. Da se bo pouk v materinem jeziku v posameznih razredih sploh vršil, se mora prijavit najmanj 20 učencev. Nadalje lahko študent v § 11. tega zakona, da se šola (oddelek) odpre šele takrat, kadar so tudi osebni in materialni pogoji zagotovljeni. To pomeni z drugimi besedami, da nimajo rabski Slovenci skoraj nobene možnosti, da se bodo izobraževali v materinem jeziku. Zelo značilno za ta zakon je tudi dejstvo, da mora biti tudi v najbolj strujenem manjšinskem predelu v volivni komisiji madžarski starešina in da drugi glasovalni stolpec, kjer stoji »želim pouk materinega jezika kot poseben predmet«, pomeni zopet glasovanje za večinski madžarski jezik.

Pod nadzorstvom bivšega okupatorskega šolskega nadzornika za Prekmurje in Medjimurja, Rasacizija, ki sedaj vrši isto funkcijo, so krajevne madžarske oblasti po svoje izvedle, ali bolj rečeno, izigrale gornje, že itak kar najbolj reakcionarne zakonske volivne odloke.

V slovenski vasi je eden izmed učiteljev postavil staršem zahtevo, da se v petih minutah odločijo za madžarski ali za slovenski jezik. Pri tem se ni oziral na večino staršev, ki so želeli, da se poučuje v slovenskem jeziku. Drug učitelj, Gašpar Karel, odklovan s posebno diplomom za pomadžarjevanje v okupiranih slovenskih krajih v Prekmurju, je vplival na nepoučene ljudi, da bi glasovali proti svoji vesti, in se jim škodljivo željno smejal. V vasi Doljni Senik sploh niso razglasili odloka o možnosti spremembe pouka v šoli. V Štebanovih je učitelj kar na svojo roko uprizoril volitve. Otrokom v šoli je razdelil lističe, ki bi jih starši v primeru, da žele spremembo pouka, podpisali. Pri tem je zagrozil, da tisti, ki bodo volili za slovenski pouk, ne bodo pojezila služba. Ko so otroci kljub temu prinesli precej poplanskih lističev, jih kratkoma ni hotel upoštevat. Pritisk na ljudi so izvajali tudi madžarski graničarji v vasi in grozili slovenskim ljudem z izgonom. Na Verici je izvedla »volitve« krajevna učiteljica s tremi vaškimi »predstavniki«. Izjavila je, da ne more poučevati v slovenskem jeziku in da zato volitve sploh niso potrebne. Za odločno zahtevo staršev iz Ritkarove, da bi se otroci učili v materinem jeziku, se sploh ni zmenila. Glasovanje o spremembi učnega jezika se je kljub rovarjenju krajevnih oblasti in reakcionarjev izvedlo v Gornjem Seniku. Tu je ljudstvo v veliki večini glasovalo za materinski jezik in zahtevalo, da se ga uvede kot splošni učni jezik za vse predmete.

Volivna igra glede učnega jezika v Porabju je tako z madžarske strani končana. Porabski Slovenci so preko svojih antifašističnih organizacij vložili oster protest proti takšnemu izigravanju slovenskega ljudstva. Tega pa bo konec šele takrat, ko bodo dejansko ukiniti stari reakcionarni zakoni in uničeni ostanki fašističnih oblastnikov, ki so povzročili toliko gorja med porabskim ljudstvom.

Ti sklepi — zlasti sklepi zgodovinskega zasedanja Antifašističnega sveta narodne osvoboditve Jugoslavije 29. novembra 1943. leta v Jajcu, so hrvatski narod popolnoma prepričali, da nova federativna in demokratična Jugoslavija ne bo več ječa, tako njegova, kakor tudi ne ostalih narodov, ampak srečna in svobodna skupnost, v kateri bo hrvatski narod svoboden in enakopraven. (Ploškanje, vzkliki: Tako je! Že prej, zlasti pa po teh sklepih, so vsi pravi radičevci in pristaši hrvatske republikanske seljačke stranke pristopili v vrste narodno-osvobodilnega gibanja in se v teh vrstah borili z orožjem ali na kakršen koli drug način javno ali tajno pomagali. Kdor ni tako postopal in ni v ničemer sodeloval in danes trdi, da je radičevac, pristaša republikanske hrvatske seljačke stranke, ta ni nič drugega kakor lažnjivec in izdajalec programa, ki sta ga učila učitelja hrvatskega naroda brata Radića. (Ploškanje.)

Ponedeljske seje Sveta narodov Ustavodajne skupščine je otvoril ob 15.15 predsednik Josip Vidmar. Seji so prisostvovali ministri za pravosodje Frane Frol, ministri za promet Todor Vujsimović, ministri za trgovino in preskrbo inž. Nikola Petrović, ministri za rudarstvo Bane Andrejev, ministri za kolonizacijo Sreten Vukosavljević, ministri za socialno politiko dr. Anton Kržišnik, ministri za pošto, telegraf in telefon dr. Drago Marušić, ministri za Hrvatsko dr. Pavle Gregorij, ministri za Slovenijo

Edvard Kocbek in ministri za Črno goro ter zastopnik ministra za konstituantno Milovan Djilas.

Ko je bil prečitan in odobren zapisnik pretekle seje, se je nadaljevala diskusija o načrtu Ustave. Govorili so Ivan Milanković, Hasan Rebač, Kata Pejnovik, Abdulah Mehmed Mustafa, Gojko Garčević, Beno Kotnik, Toma Čiković in Milan Djurović.

Ponedeljska seja se je zaključila ob 18.15. Prihodnja seja je bila določena za torek 22. t. m., ob 16. uri.

Seja Sveta narodov Ustavodajne skupščine

Dosedanji ukrepi koroških oblastev za čiščenje dežele nacifašizma so docela nezadostni. Zaradi tega so se bivši nacisti po kratki dobi zopet znašli ter obnavljajo na vsej črti svoje delovanje pod krinko avstrijske in to posebno v slovenskem delu Koroške. Iz enotnega vodstva napadov na koroške Slovence sledi, da imajo nacisti v Celovcu zopet svojo ilegalno centralo. Med drugimi so bili izvršeni na Slovence na Koroškem v zadnjem času naslednji napadi: na slovenske pevce v Apačah na slovenske partizane v Globasnici, na tajnico Prosvetnega društva v Škocijanu, Anico Mohor, na slovensko prebivalstvo v St. Ilju ob Dravi, v Škoficah, v Podjuni, v Škocijanu in Kamnu.

Napade vodijo v glavnem bivši nacistični ilegalci. V St. Ilju so se pri napadu na Slovence odklovali znani nacistični ilegalci. Napada na Slovence v Sloveniplajberku so se udeležili celo orožniki postaje v Sopotnici, ki zaradi svojega nacističnega delovanja niso imeli volivne pravice. Napada na slovenske fante v St. Lipšu, ki so prepevali slovenske pesmi, so se dne 23. decembra m. l. udeležili bivši nacisti Matajdi Ferdinand in Franc ter Omelko Josip ter

Volaučnik Vincenc. Oboroženi s koli so napadli Urha Josipa, Brežjaka Franca in Mirka ter Petek Lovrenca, ki so se vsi borili v partizanskih odredih, Petek Lovronec pa zadnje mesece pred zlomom Nemčije v sklopu angleških vojaških edinic. Slovenski fantje so napad odbili, napadalce pa so prijavili orožnikom na Miklavčevem, ki niso proti nacistom ničesar ukrenili. Napadali so se šele pred kratkim vrnili iz angleškega vojnega ujetništva. Na čelu napadalcev na slovensko prireditve na novega leta dan v Škocijanu je bil Josip Weitzer iz St. Vida v Podjuni, kjer je imel pri napadu v rokah revolver, ki so ga orožniki čez dva dni o priliki hišne preiskave pri njemu tudi našli, vendar ga niso aretirali. Med napadali sta bila dalje SS-ovca Srien Ivan iz St. Vida in Račun Ferdinand iz Vesel. Oba sta prispela iz Celovca, kjer obiskujeta policijski tečaj.

Neprestani napadi nacistov na Slovence dokazujejo nevezdržne razmere, v katerih morajo živeti koroški Slovenci. Avstrijske varnostne oblasti ne ukredujejo proti napadalcem ničesar, temveč nasprotno, take napade in take nacistične teroristične metode odobravajo.

Napadi nacistov na Slovence-antifašiste na Koroškem

sedniku ter vrhovnemu komandantu vojske.

Oba opisana dogodka jasno dokazujejo, da je skrajni čas, da se anglo-ameriška vojaška uprava začne resno zanimati za razno jugoslovanske vojne zločince in kolaboracioniste, ki se zatekajo v cono A ter tu izzivajo in rovarijo proti Jugoslaviji, se pečajo s črno borzo ter nadaljujejo svoje prejšnje zločinsko delovanje.

uključena v Enotne sindikate, Julijski sindikati obstojajo povrh tega samo v coni A, v coni B pa sploh nimajo nobene organizacije.

Priznanje tržaške zbornice dela s strani italijanske zbornice dela, pomeni napad na enotnost delavskega razreda v Julijski Krajini v pasu A in je dokaz, kako imajo v vodstvu italijanske zbornice dela vplivno moč elementi, ki skušajo vnesti razdor med delavstvo v coni A. Poleg tega predstavlja tako dejanje italijanske delavske zbornice preudiciranje razmejitev ozemlja Julijske Krajine.

Italijanska delavska zbornica se vmešava v zadeve Julijske Krajine

Italijanska zbornica dela je 18. t. m. odobrila sprejem tržaške zbornice dela (Julijski sindikati) v svojo sredo, ter poslala tržaškim delavcem pismo, v katerem razlaga svoje stališče in izjavlja, da se sindikalni problem v Julijski Krajini še odpr.

Tržaška zbornica dela, ustanovljena od Julijskih sindikatov, predstavlja v Julijski Krajini le veliko manjšino delavstva, ker je ogromna večina delavstva

Industrija za konzerviranje rib

Ministrstvo za trgovino in preskrbo FLRJ je dalo za potrebe tovarn Arrigono in Ampelea na razpolago 40.000 kg olivnega olja za konzerviranje rib. V Beogradu se vrši konferenca predstavnikov industrije za konzerviranje rib iz vse Jugoslavije in cone B Julijske Krajine ki je pod jugoslovansko vojno upravo.

Ljudstvo pomaga razkrinkavati vojne dobičkarje

V Škofji Loki je bila javna razprava proti štirim vojnim dobičkarjem. Ljudstvo se je v velikem številu udeležilo razprave in vneto sodelovalo. S pomočjo ljudstva je komisija ugotovila, da so si vojni dobičkarji razen enega med okupacijo nagrabili mnogo več premoženja, kot pa je bilo navedeno v prijavih.

Za Lovrenca Hafnerja, gostilničarja na Suhl, je bil predlagan znesek 42.605 dinarjev; razprava pa je razkrila, da je Hafner z umazanimi posli, ki so mu jih omogočile njegove tesne zveze z okupatorjem, povečal svoje bogastvo dejansko za 200.000 dinarjev. K temu je komisija določila še 15% kazni, ker je prijavi vojni dobiček šele na poseben poziv. Isto višino vojnega dobička so ugotovili za Jožefa Detelo, gostilničarja v Puštalu, za katerega je prisotno ljudstvo izpovedalo, da si je ta denar nagrabil skupno z zloglasnim črnoborjancem in tihotapcem, gestapovcem Remsom. Tudi Deteli so pribili 15% kazni, ker je prepoznal prijavi svoj vojni dobiček. Za Bozovičarjevo Urško, lastnico čevljarske prodajalnice v Škofji Loki, je komisija ugotovila 100.000 dinarjev; za Albino Jerala, posestnika, prav tako iz Škofje Loke, pa 39.371 dinarjev vojnega dobička. — Skupno za vse, s kaznimi vred, je komisija ugotovila 659.371 dinarjev vojnega dobička, ki gre v fond za obnovo.

O LENINU

Pomnite, ljubite, proučujte Iljiča, našega učitelja, našega voditelja.

Borite se in premagujte sovražnika, notranje in zunanje — po Iljiču.

Ustvarjajte novo žoljenje, nove oblike žoljenja, novo kulturo — po Iljiču.

Nikdar se ne odpovejte malemu delu, zakaj iz malega raste veliko — tudi to je eno pomembnih sporočil Iljiča.

J. Stalin.

Dandanes je težko najti mnogo ljudi, ki bi odkrito takoj celikansko zgodovinsko vlogo Lenina v zgodovini človeštva. V delovnem in splošno demokratičnem gibanju je zmagalo pojmovanje, da je Lenin nadalje razvil nauk najnaprednejših duhov človeštva, nauk Marxa-Engelsa, da je pod novimi zgodovinskimi pogoji, na novi etapi družbenega razvoja pojasnil in obdelal pogoje borbe demokratičnih in narodno osvobodilnih gibanj. Toda to bi bilo premalo rečeno o Leninu. Lenin in njegov najbližji sodelavec, najzvestejši in najljubši tovariš Stalin, sta zgradila, razvijajoč napredni nauk, najnaprednejšo, edino pravilno in v neskončnih srditih bojih preizkušeno vedo. Poznavanje te vede omogoča slehernemu narodu, da naglo napreduje na oseh, prav oseh področjih žoljenja — na državnem, kulturnem, gospodarskem itd. Moč leninsko-stalinskega nauka je v tem, da je pojasnil zakone in sodobnosti, zakone, po katerih se ta doba giblje, zakone, po katerih se mora razvijati borba v tej dobi, po katerih mora to dobo zamenjati nova doba. Moč leninsko-stalinskega nauka je nadalje v tem, da more edini ustvariti iz navadnega človeka, ki od njega ni nič ne pričakoval in ne pričakuje, ustvaritelja in junaka največjih zgodovinskih dogodkov.

Lenin in Stalin sta ustvaritelja in organizatorja sovjetske države, organizatorja velike oktobrske socialistične revolucije, graditelje socialistične družbe v eni sami državi. Delo, ki sta ga ustvarila, je neprecenljivo pomena za usodo in nadaljnji razvoj človeštva. Ustvarjanje sovjetske države je dvignilo iz zaostalosti narode carske Rusije in nudilo vse pogoje za pesterstanski razcvet žoljenja ljudskih množic stare Rusije. Toda prav tako kakor ima nauk Lenina-Stalina pomen ne le za Rusijo, kakor je kot metoda, kot vodilo uporabljajo za vse druge države, prav tako zmagala sovjetske oblasti v Rusiji ni le narodna zadeva Rusije, temveč predvsem stvar mednarodnega, svetovnega pomena, ker označuje končni prelom v svetovni zgodovini med starim in novim. Leta te vojne so to najbolj potrdila. Brez države, ki sta jo ustvarila Lenin in Stalin, bi ne mogli le narodi Sovjetske zveze obvarovati svoje neodvisnosti, temveč bi se tudi človeštvo ne moglo izogniti suženjstvu pod najbolj reakcionarnimi nemško-japonskimi imperialisti. Nastanek nove sovjetske države, ki se je od samega začetka dvignila v obrambo pravice ljudstva, za njegov soobdorni notranji razvoj, je neizogibno uplival, da so se vse napredne, demokratične sile usmerile k Sovjetski zvezi kot k najmočnejši, odločilni sili v borbi za boljši in pravičnejši svet. Leta te vojne, ko so svobodoljubni narodi v borbi proti fašizmu spoznali, da je njihova usoda tesno povezana z borbo Rdeče armade, so to najbolj potrdila. Zato mora iz dolgih zgodovinskih izkušenj in zlasti iz let te vojne slediti nauk: narod oziroma njegovi voditelji, njegovi državni voditelji, ki ne razumejo pravilno vloge ZSSR, niso v pravičnem odnosu do nje, ne morejo predponati, da bi ustvarjali znotraj resnično demokracijo ljudskih množic, na oen pa neodvisnost od zavojalcev. Ko se danes spominjamo genialnega voditelja in učitelja naprednega človeštva, ustvaritelja nove sovjetske Rusije — Zveze sovjetskih socialističnih republik, je pomembno, da naglasimo tudi to dejstvo, zakaj odnos do velikega Leninega dela, do Sovjetske zveze, je dejansko hkrati tudi odnos do samega Lenina, do svetlega in nepozabnega spomina nanj.

Leninova žoljenjska pot je bila težavna, zvezana s preganjanji, z žoljenjem v izgnanstvo, s stalnimi zarotami in klevetami proti njemu. Zgodovina ne pozna človeka razen Stalina, na katerega bi nasilniki in njihovi plačani pisani metali več blata, laži in podlosti, a ki bi ostal v očeh množic tako čist, svetel in velik in ki bi ga množice tako ljubile ter se nandusevale zanj. Ko je Lenin ustanavljal boljševiško partijo, ki bi brez nje ne bilo mogoče ureči carizma in kapitalizma v Rusiji, so ga klebetali kot razdiralca delavskega gibanja. Ko je Lenin pripravljal Oktober, ki bi brez njega Rusija ne mogla stopiti naprej v svojem razvoju, ki bi brez njega ne mogla biti odprta pot nadaljnemu progresivnemu razvoju človeštva, so ga, človeka, ki je skupaj s Stalinom organiziral Rdečo armado, med drugim tudi oboju proti nemškemu imperializmu, klebetali kot nemškega agenta, ki je pahnul ruski narod v anarhijo. Ko je Lenin z Novo ekonomsko politiko položil temelje za poznejšo zgraditev socializma, so ga klebetali, da dela nespaneke eksperimente in celo, da se odpoveduje programu itd. Toda Lenin ni nikdar omahoval in se ni ustavljal na svoji poti. Kakor planinski orel je — kakor ga imenuje Stalin — pogumno

napredoval ter gledal daleč, zavedajoč se, da je njegova stvar, stvar osega ljudstva, osega naprednega človeštva pravičina in da mora zmagovati. Zato je Lenin s svojim osebnim žoljenjem in delom zgled vsem naprednim ljudem, vsemu novemu rodu, kako se je treba boriti za pravično stvar, ne da bi nam bilo žal naporov za zmago te stvari, kako ne morejo nobene lazi zastaviti resnice, kakor tudi blato in umazanost pripomoret, da se zlato svetli še močnejše. In zato mora sleherni borec za pravično Leninovo stvar vedeti, da je del nesmrtnega Lenina in da po Leninu postane tudi sam nesmrten.

Leninovega dela ni mogoče zajeti niti v celih knjigah, kaj šele v enem samem članku. Leninov nauk je živa orednota, ki terja, da jo stalno preučujemo, stalni napor, ki ga žoljenje med svojim spreminjanjem ter razvijanjem stalno potrjuje in ki stalno bogati ter izpopolnjuje duhovno žoljenje ljudi in delovanje svobodoljubnih gibanj. Lenin ni knjiga, ki jo enkrat prebereš in si jo zapomniš. Vodilo za borbo je, vodilo v akciji za spreminjanje žoljenja, za njegovo razumevanje, za odkrivanje poti, po katerih žoljenje teče in mora teči, vodilo, da se znajdemo na teh poteh. In prav zaradi tega, ker se žoljenje giblje naprej, ker se nadalje razvija, je nemogoče Leninovo delo, ki prav pojasnjuje zakone tega gibanja, ki daje podlago za razumevanje nove poti, razumeti kot prebrano knjigo, ki si jo zapomniš. Nasprotno, Leninovo delo je treba razumeti in se mu približati kot neuhajljivemu večno žinemu orelcu za nadalje in neprestano izpopolnjevanje v borbi za pravično stvar ljudstva, za njegovo žoljenje, njegovo kulturo in njegov napredek na oseh področjih.

In prav zaradi tega ne smemo Lenina sedanjosti — Stalina — ločiti od Lenina, Stalinovega dela od Leninovega. Zvesti Leninov tovariš v borbi za ustvaritev boljševiške partije, za zmago oktobrske revolucije, za zgraditev sovjetske države, za zgraditev socializma, je Stalin s svojimi nauki in s svojim delom nadaljeval nauk in Leninovo delo. Prav zaradi tega je Stalin pojasnil in rešil nova vprašanja, nove pojave, ki jih je prineslo žoljenje, jih rešil v duhu Lenina. Prav Stalin je razvil Leninov nauk pod novimi pogoji ter pojasnjeval nove oblike borbe, ki so nastopile po Leninu, razvijal je nadalje sovjetsko državo, sovjetsko demokracijo ter gradil socialistično družbo. Prav Stalin je takoj za Leninom in med to vojno pokazal ljudskim demokratičnim gibanjem pot borbe, pojasnil pogoje borbe in opozoril na sredstva borbe, na smer nadaljnega razvoja, ko je šlo za usodo človeštva.

Zato ne smemo ločiti Stalina od Lenina. Ko preučujemo Lenina, preučujemo Stalina in nasprotno: brez preučevanja Stalina ne more biti popolnega preučevanja Lenina.

Borba narodov Jugoslavije za narodno osvoboditev in demokracijo je povsem potrdila pravilnost Leninovega in Stalinovega nauka. Toda treba je tudi pripomniti, da bi brez pravičnega razumevanja nauka Lenina in Stalina, brez uporabe tega nauka pod pogoji, v kakršnih je bila naša država pred nekaj leti prej in med zasedbo, ne bilo mogoče tako hitro in uspešno dvigniti narodov Jugoslavije k osvobodilnemu boju, oboženi ostaji. Z ne napadnim sijajem je prodrla na površino vsa pravilnost Leninovega-Stalinovega nauka o etapah v borbi, o državi, o narodnostnem in kolonialnem vprašanju, o imperializmu. Nadaljnji razvoj naše države kaže, kako je potrebno, da se vedno iznova vračamo k Leninovemu nauku o državi, o demokraciji. In, kar je dandanes posebnega pomena, poglobiti se v Leninovo in Stalinovo dela iz dobe ter v zvezi z novo ekonomsko politiko (NEP) s pogoji in potmi razvoja sovjetske demokracije, z graditvijo sovjetskega gospodarstva in sovjetske ekonomije — Leninovo in Stalinovo delo je dejansko dandanes edina moč in edina pravilna usmeritev v naših razmerah. Brez tega dela ni mogoče prav nič razumeti v našem zamotanem položaju in ni mogoče najti nobenega, vsaj malo koristnega izhoda iz tega položaja. — Lenin je živ in živi med nami s svojimi deli, s svojimi mislimi, z vso svojo delavnostjo prav tako, kakor je med vojno živel in deloval v slavni borbi Rdeče armade, v genialnosti vojskovoode Stalina.

Ko se spominjamo največjega misleca naše dobe, najrazumnjšega in najdrznejšega organizatorja velikih, največjih v zgodovini, osvobodilnih bitk ter spopadov, organizatorja in ustvaritelja sovjetske države, ideologa in ustvaritelja nove demokracije, nadvohalca osvobodilne borbe zatiranih narodov, se moramo spomniti naše borbe in pomoči, ki nam jo je v nji nudila ZSSR, moramo misliti na težave, ki so pred nami v borbi za zmago demokracije in za zgraditev novega žoljenja, se moramo nadahnuti z znanjem in vero Vladimira Iljiča Lenina v borbi za premagovanje teh težav. Zato ljubezen do Lenina, do Stalina pomeni hkrati tudi borbo, neumorno delo za stvar ljudstva, za izboljšanje njegovega gmoletnega žoljenja, za razcvet njegove kulture, za njegovo svobodo in svobodno narodno žoljenje.

Slava genialnemu učitelju Vladimiru Iljiču Leninu!

Živel genialni učitelj, Lenin sedanjo-sti, Josip Visarionovič Stalin!

Milovan Djilas (Po »Borbi«)

Ob obletnici ustanovitve Enotnih strokovnih zvez

»Ta država je država delavcev mesta in vasi, zato z vsemi silami obnavljajmo svojo porušeno državo«

Na svečani proslavi obletnice ustanovitve Enotnih strokovnih zvez delavcev in nameščencev Jugoslavije v dvorani Kolarčeve univerze v Beogradu je imel predsednik glavnega odbora Enotnih sindikatov tov. Djuro Salaj predavanje, v katerem je prikazal borbo delavskega razreda v bivši Jugoslaviji, njegovo vodilno vlogo v narodno osvobodilni borbi ter njegovo delo pri doseganju obnovi države.

Tovariš Salaj je poudaril, da Enotne strokovne zveze delavcev in nameščencev Jugoslavije v zgodovini našega delavskega gibanja združujejo vse delavski razred Jugoslavije, ročne in umske delavce, privatne nameščence in državne uslužbence.

Ko je pri nas še divjala borba, so nudili delavci vso pomoč fronti. Delavci Beograda in drugih krajev so pokazali pravi delovni heroizem v obnovi poškodovanih podjetij, da so lahko preskrbovali fronto z orožjem, opremo in hrano. S prostovoljnimi delom so organizirali in usposabljali promet, vršili so nadčloveške napore, da bi čim hitreje dostavljali fronti vse potrebno. V osvobodjenih področjih so železničarji, rudarji, kovinarji tekmovali med seboj, kdo bo obnovil več porušenih podjetij in rudnikov, kdo bo popravil več mostov in delavnic in usposobil več porušenih prog, čeprav so bili lačni, goli in bos.

Pro dokončni zmagi pa so delavci in nameščenci vse Jugoslavije dali v obnovu države vse svoje sile, da bi čimprej obnovili svojo državo, svojo industrijo in promet ter tako pripomogli do čimprejšnjega blagostanja delovnega ljudstva. Delavci so razumeli, da je treba razviti delovno tekmovanje, povečati delovne norme, dvigniti proizvodnjo in s tem dati na trg čim več proizvodov, ker bodo samo na ta način lahko dvignili življenje širokih delovnih množic ter podprli ljudsko oblast v borbi proti draginji, špekulantom in trgovecem, ki sabotirajo gospodarsko obnovo in utrditev ljudske oblasti. Mnogoštevilni udarniki iz beograjskih tovarn in delavnic, kakor tudi iz podjetij vse Jugoslavije so dvigali produktivnost dela. Posebno iniciativna je bila mladina beograjske tekstilne industrije.

V letu 1945 so si Enotni sindikati postavili krepke organizacijske temelje.

Tako imajo sedaj okrog 7.500 podružnic, v katerih je vključenih nad 750.000 članov. Samo v Beogradu je 510 podružnic in 23 krajevnih odborov s 73.698 organiziranih delavcev. Toda kljub vsem tem velikim uspehom je še precej neorganiziranih delavcev in nameščencev, katere bodo morale letos združiti v enotne strokovne zveze v svojih vrstah.

Leta 1945 so se Enotni sindikati s svojimi številnimi organizacijami močno udeleževali dela Ljudske fronte Jugoslavije. Ta aktivnost je prišla do izraza posebno v predvolivni kampanji in ob volitvah v Ustavodajno skupščino, ki je odpravila monarhijo in proglasila Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo. Z vso aktivnostjo pa so se sindikati udeleževali tudi diskusije o osnutku naše nove ustave, kakor tudi vseh drugih političnih manifestacij Ljudske fronte. Tudi v bodoče bodo morali člani Enotnih strokovnih zvez najaktivneje sodelovati v političnem življenju odborov Ljudske fronte v podjetjih in ustanovah, kakor tudi na uličnih in četrtinskih odborih in konferencah. V fronti so povezani kmetje, delavci in delovna inteligenca. To zvezo pa morajo čuvati krepiti in negovati zlasti delavci in nameščenci. Z množičnimi, organiziranimi in načrtnimi obiski delavcev po vaseh, kjer bodo pomagali kmetom na gospodarskem kakor tudi na političnem in kulturnem področju, bomo okrepili bratsko povezanost delavcev in kmetov. Pri tem ima posebno nalogo Zveza kmečkih delavcev, ki združuje vasko delavske množice, da se poveže s kmeti v sindikalnih čitalnicah, kulturno-umetniških in fizikalnih društvih, prodajnih združenj itd. Prav tako pa morajo krepiti bratstvo delavcev in kmetov lesni in tekstilni delavci, kovinarji, rudarji itd.

Pred Enotnimi strokovnimi zvezami Jugoslavije stoje v novem letu mnoge važne naloge, katere morajo naše sindikalne podružnice in višji sindikalni forumi izvršiti z vso natančnostjo, požrtvovalnostjo in predanostjo.

Pri volitvah delavskih zaupnikov po podjetjih in ustanovah moramo poskrbeti, da bodo izvoljeni najboljši, najpoštenjši in delavskemu razredu najprejdenjši tovariši in tovarišice. Kajti le takšni zaupniki bodo lahko pomagali gospodarskim organom pri izvrševanju

gospodarskega načrta in proizvajalnili nalog ter kontrolirali proizvodnjo.

Povsod, kjer je le mogoče, je treba uvesti delo na akord, s čemer bomo dali še večjega zagona delovnemu tekmovanju in pospešili obnovo gospodarstva.

Naši delavci in nameščenci organizirani v sindikatih, se morajo odločno in brez usmiljenja boriti proti saboterjem, špekulantom, talovom in korupcijskem, ki ovirajo ekonomski razvoj našega gospodarstva in ki hočejo z gospodarsko sabotažo oslabilj in uničiti pridobitve naše štiriletne borbe.

Posebno paznjo pa je treba posvetiti strokovni vzgoji novih mladih kadrov in politično-kulturnemu dvigu širokih delovnih množic, brez česar ne bomo mogli izvršiti ogromnih nalog, ki stoje pred nami. Prav tako pa je treba vzgojiti sindikalne kadre, uvesti sindikalno disciplino, točno izvrševanje nalog ter odgovornost tako pred članstvom kakor tudi pred višjimi sindikalnimi forumi.

Pred našimi sindikati so v letu 1946 važne naloge pri obnovi naše države. Tovariš Tito je v svoji novoletni poslanici postavil pred delavce in nameščence nove naloge. Tovariš Tito nas je pozval, da izdelamo čim več proizvodov, da dvignemo produktivno, povečamo produktivnost dela, ker bomo s tem tudi sami ustvarili boljše življenjske pogoje.

»Ta država je država delavcev mesta in vasi.« je dejal tovariš Tito, »in zato z vsemi silami pomagajte obnoviti svojo razrušeno deželo. Vzemite si za zgled mnoge vaše tovarišice in tovarišice v podjetjih in rudnikih, ki so že postali junaki dela. Bodite pazljivi do vsakovrstnih saboterjev in onemogočajte sovražnike ljudstva, ki ovirajo ustvaritev vaše srečnejše bodočnosti. V letu 1946 se bolj zvišajte vaš delovni in ustvarjalni polet. Z največjimi napori in požrtvovalnim delom smo v preteklem letu 1945 lahko izvršili prave čudeže pri izgradnji naše dežele. Ta polet in prostovoljnost dela ne smeta v tem letu opesati, ampak se morata nasprotno še ojačiti.« je rekel tovariš Tito.

Predsednik Salaj je zaključil svoje predavanje s pozivom na vse delavce in nameščence Jugoslavije: »Odzovimo se pozivu maršala Tita, naredimo vse, da bo leto 1946 leto velikih zmag v obnovi naše države.«

Odgovor mladine na novoletno poslanico maršala Tita

Kovinarski vajenci mesta Ptuj

Trideset kovinarskih vajencev mesta Ptuja, zbranih na svoji delovni konferenci dne 18. januarja, razpravljamo o Vaši novoletni poslanici. Prepričani smo, da je sedanja kampanja obnove in dela nadaljevanje borbe za srečnejšo bodočnost delovnega ljudstva nove Jugoslavije. Zaobljubljamo se, da bomo v tej mladinski predkongresni kampanji vsak na svojem mestu in po svojih močeh delali in tekmovali v nadurnem delu za čim hitrejšo obnovo naše domovine. Razen tega bomo brezplačno obnovili vse železne in ključavnicearske dele zanemarjene in razdrte zgradbe, ki nam bo potem služila za Mladinski dom. Nadalje smo na sestanku sklenili, da se bomo izobraževali in vzgajali v zavestne člane naše družbe.

S Titom od zmag do zmag naprej!

Mladina iz vasi Dornave

Navdušeno sprejemamo Vaš poziv in hočemo v predkongresnem tekmovanju pokazati, da se zavedamo, kako velike važnosti je osvobodjeni domovini dvig našega gospodarstva. Stoletja so se borili naši očetje za svojo zemljo in sedaj, ko prehaja v last naših staršev, obljublamo, da bomo pomagali ravno mi, kmečka mladina, obdelati sleherni košček naše zemlje. Zanimanje kmetov, ki sedaj vlada za zadrage, hočemo še povečati, tako da bomo pri nas ustanovili prvo poljedelsko obdelovalno zadrugo agrarnih interesentov, ki bo vzor vsemu okraju.

Vse za našega Tita!

Mariborska mladina si je zastavila delovni načrt

»Novoletna poslanica maršala Tita jugoslovanski mladini je tudi nas, delavska mladina tekstilne tovarne Hutter, navdala s ponosom, ker je bila priznanje vsej mladini za njeno delo in trud v preteklem letu. To priznanje smo sprejeli z velikim zadovoljstvom in nas je še podžgalo k nadaljnemu delu. Danes, ko je obnovitveno delo na vrhuncu, se spominjamo, v kakšnem stanju je naša ljudska oblast tvornico prevzela in s kakšnim poletom smo dosegli v kratkem času skoraj predvojno produktivno, pri čemer smo tudi mi doprinesli precejšen delež.

Zaradi vojne je tovarne skoraj vse leto stala. Strojni park je bil zanemaren in potreben temeljitega čiščenja. V kratkem času se je posrečilo spraviti ves strojni park tovarne tako daleč, da je danes sposoben za obratovanje, če bi le imeli dovolj izvežbanih delavcev.

Naša mladina se udeležuje v vseh tovarniških obratih: v predilnici, tkalnici, tvornici sukanca in svile. V delu izvežbane mladinke v tvornici svile so se obvezale, da bodo žrtvovale nekaj ur svojega prostega časa, da pomagajo in izvežbajo tiste tovarišice, ki se še niso pričele temu delu.

Kljub temu, da smo za prehod od svile preje na bombažno potrebovali dva in pol meseca, se obvezujemo, da bomo do konca meseca marca dvignili produktivno v tem obratu za deset procentov nad predvojno višino. Pri tem stremljenju lahko s ponosom pokažemo na

svoji tovarišici, ki sta dosegli izredne uspehe. Tovarišica Struc Stelka je dosegla na osmih svilarskih stavah 82 in pol procentov storilnosti in je naredila v mesecu decembru 10.972.000 volkov, kar da 4400 metrov blaga. Tovarišica Srša Metoda je v istem mesecu dosegla 81 % storilnosti.

Mladina predilnice je obljubila, da bo vložila ves svoj trud v to, da se bo čimprej pričela delu in se bo s tem uvrstila v krog izvežbanih delavk, s katerimi bo potem tekmovala za čim večjo storilnost. Obljubili so, da bodo stali v pogon deset strojev, ki imajo 4152 vreten. Tisti, ki so v delu že izvežbani, pa bodo pomagali onim, ki te stopnje še niso dosegli. Sklenili so, da bodo dvignili produktivno za 25 %.

Mladina iz tkalnice se je obvezala, da bo zaposlila vseh 68 statev, ki so sedaj v zastoju, in da bo dvignila produktivno za 35 % od dosedanjega.

Tovarna sukanca je dosegla kljub slabim surovinam, ki si jo bile na razpolago (dolžina vlakna bombaža je bila prekrat-

ka), 62 % predvojne produkcije. Obvezali so se, da bodo v prvi polovici novega leta dvignili produkcijo še za 20 %.

Mladinci iz sukanice so obljubili, da se bodo v bodoče posluževali 1228 vreten namesto dosedanjih 992.

Pri vsem našem stremljenju nam bodo priskočili na pomoč starejši tovariši iz delavnic, ki so obljubili, da nam bodo pripravili potrebne stroje, ki nam primanjkujejo. Stremimo tudi za tem, da izboljšamo delovno disciplino in zmanjšamo število zamud in izostankov od dela. Vzgojiti moramo tudi kader mladincev, ki bodo postali pionirji v naši tkalnici in bomo na ta način dvignili produkcijo in izboljšali kvaliteto blaga.

Mladina tovarne Hutter je prevzela skrb za knjižnico v Juršini vasi na Pohorju, ki je zelo pomagal partizanom v NOV.

Storili bomo vse, da izpolnimo delovni program, ki smo si ga zastavili za leto 1946, in da se izkažemo vredni zupanja, ki ga ima maršal Tito v nas.

Pri regulaciji Bistrice na Sodražici pridno pomagajo tudi mladinci, ki odvažajo nakopano zemljo iz nove struge

Monarhofašistične tolpe (hitosi) nasilno prevzemajo oblast na Peloponezu

Tassovo poročilo o zadnjih dogodkih v Grčiji

Atene, 22. jan. (Tass). Na Peloponezu se je pričela rojalistična vstaja. Po prvih vesteh so v mestu Kalamata dobro oboroženi uniformirani rojalisti zavzeli policijsko postojanko; pri tej priliki so osvobodili nad 30 hitosov (članov rojalistično-fašistične organizacije »H«), ki so bili zaprti zaradi ubojev, in odvlekli s seboj vse pristaše EAM-a, ki so bili v zaporu.

Rojalisti skušajo zavzeti jetnišnico in vladne ustanove. Rezultati še niso znani. Salamata je dejansko v rokah hitosov. 5000 močna rojalistična tolpa se zbira okoli mesta s podeželja. Mnogo rojalistov nosi na rokavih trakove s črko »H«. Enote narodne garde se borijo z uporniki.

V Sparti, kjer so hitosi zavzeli del mesta, se streljanje nadaljuje. Iz obeh mest poročajo o hudih spopadih. V pokrajini Lakonia in Mesenia je vladala proglašila vojno stanje. Iz Korinta in Aten so bile poslani na Peloponez motorizirane enote. 20. januarja zjutraj je rušilec »Creze« odplul v Kalamata. Na letališče v bližini Patrasa je bila poslana letalska eskadrila.

Pričakovati je odredbo o razpustu »stranke« hitosov in policijski zasedbi v ustanov te fašistične organizacije v Atenah in v Pireju. Na Peloponezu so bili poslani letaki s pozivom ministrskega predsednika, v katerem je rečeno, da bodo uporniki »prišli pred vojno, da bodo uporniki« prišli pred vojno, da bodo uporniki, katerega sodbe se bodo takoj izvršile.

Pred dogodki na Peloponezu je vodja hitosov polkovnik Grivas poslal ministrskemu predsedniku ultimatum, v katerem grozi, da bodo v primeru, če ne bo vlada preganjala komunistov, hitosi sami »naredili red v državi«. Minister za javno varnost je objavil, da je prejel Grivasov ultimatum, iz katerega je razvidno, da je odgovorna za dogodke na Peloponezu organizacija »H«.

Obrekovanja, ki jih je zadnje dni širil rojalistični tisk, češ da komunisti pripravljajo vstajo, kakor tudi naraščanje terorja v državi kažejo, da so dogodki na Peloponezu del načrta, ki so ga zasnovali rojalistično-fašistične organizacije.

Atene, 22. jan. Tass poroča, da je zajel Grčijo do sedaj še neviden val terorja. V zadnjih dveh dneh so monarhofašistični tolpovaji »hitosi« z revolverji in noži ranili več kakor 10 demokratično razpoloženih meščanov. Predsednik mestne občine Hitona je sporočil, da so ubili v rajonu Lakenijo (Peloponez) 10 pristašev EAM-a, ki so jih šele pred kratkim izpustili iz zapora in da so izvršili po njegovih podatkih še nove uboje. V Korintu, kjer so izvršili pred tremi dnevi atentat na javne delavce EAM-a, je ista tolpa pognala v zrak z ročnimi granatami prostore mladinske organizacije Epon. 19. januarja je nekaj monarhofašistov napadlo redakcijo socialističnega lista »Mahia«.

Misljijo, da so pričele monarhofašistične organizacije z novim terorjem zato, ker so izgubile nado, da bi zmagale pri volitvah in utrdile svojo

politično oblast. Zato poskušajo, da bi z množičnimi uboji pristašev EAM-a bi rade naslikale organizacijo EAM-a bi rade naslikale organizacije EAM-a kot uporniško in bi jo rade izrinile iz političnega življenja države in tako olajšale izvedbo lažnih volitev.

Na vprašanje dopisnika, je ministrski predsednik Sofulos priznal, da se je povečal teror »hitosov« in desničarjev. Rekel je, da se je teror povečal zlasti v zadnjih dneh.

Levičarski tisk ugotavlja, da so te besede točne, in sprašuje, kaj je vlada ukrenila, da bi ustavila ta fašistični teror in zakaj sodelujejo vladni organi za vzdrževanje reda s teroristi. Vse bolj pogosto se pojavljajo gesla, da podpirajo vladne stranke centra teror desničarjev nalašč zato, ker je ta teror naperjen proti zvezi EAM-a, ki jo smatrajo stranke centra za najmočnejšega tekmeča pri volitvah.

»Rizospastis« objasnjuje stališče vlade tako, da se vlada pač neče nasloniti na ljudstvo in se boji, da bi izgubila svojo zadnjo oporo — državni aparat, v katerem je po besedah samega ministrskega predsednika štiri petine monarhistov.

»Politično življenje v sredozemskih državah je zastrupljeno s spletkami pustolovcev v službi mednarodnih finančnih družb« — piše »Humanité«

Pariz, 22. jan. (Tanjug.) Pierre Herve komentira v »Humanité« govor Bergerja Gerandya v francoski skupščini in piše:

»Na obeh koncih Sredozemskega morja je ostal na oblasti fašizem in politično življenje v vseh deželah okrog tega morja, kateremu je Mussolini v svoji smešni domišljavosti dal ime »mare nostrum« v smislu rimske zgo-

dovine — je zastrupljeno s spletkami pustolovcev v službi velikih mednarodnih finančnih družb.«

Herve postavlja vprašanje, ali je treba varovati pot v Indijo, ki je predstavlja življensko vprašanje britanskega imperija za vsako ceno s pomočjo enostranske vojaške zasedbe in demagogije.«

DELO ORGANIZACIJE ZDRUŽENIH NARODOV

Prišel je čas za uresničenje sporazuma o kaznovanju vseh vojnih zločincev

Vodja beloruske delegacije Kiseljev je na skupščini ZN opozoril na skupno izjavo Stalina, Roosevelta in Churchilla, da morajo biti nacistični zločinci sojeni v onih deželah, kjer so izvršili svoje zločine

London, 22. jan. Tass poroča: Vodja beloruske delegacije Kiseljev je imel na seji 19. januarja Generalne skupščine Organizacije Združenih narodov naslednji govor:

»Beloruska delegacija pripisuje zelo velik pomen prvemu zasedanju Generalne skupščine, Združeni narodi so uspešno in dokončno zlomili Hitlerjevo Nemčijo in imperialistično Japonsko in si vroče želijo trdnega miru in varnosti. Prvo zasedanje Generalne skupščine čakajo izredno važne naloge. Brezštevilne žrtve, ki jih je dalo človeštvo za zmago nad hitlerizmom in japonskim imperializmom, nas silijo, da smatramo problem organizacije splošnega miru za sveto dolžnost. Da bomo lahko uspešno izpolnili to nalogo, moramo utrditi in razviti sodelovanje med narodi.

Ko izkoristim to priliko, se želim zadržati pri vprašanju izročitve nemških vojnih zločincev onim državam, na katerih ozemlju so bili izvršeni zločini. Vsem je znano, da so hitlerjevci uprizarjali v zasedenih deželah strašne krutosti. Najbolj pričajo o tem zločini nemških fašistov na ozemlju Sovjetske zveze. V izjavi o odgovornosti hitlerjevcev za izvršene krutosti, ki so jo podpisali Stalin, Roosevelt in Churchill, je rečeno:

»Ob sklenitvi premirja s katero koli vlado, ki bi bila sestavljena v Nemčiji, morajo poslani častniki, vojake in tudi člani nacistične stranke, ki so odgovorni za zgoraj omenjene krutosti, ali pa one, ki so pri tem prostovoljno sodelovali, v dotične dežele, kjer so bili zločini izvršeni, da bi jih lahko postavili pred sodišče in kaznovali skladno z zakoni vseh osvobojenih dežel in svobodnih vlad, ki bodo sestavljene v teh deželah.«

V skupni izjavi z dne 18. decembra 1942, ki so jo dale vlade Belgije, Velike Britanije, Grčije, Luksemburga, Norveške, Poljske, Sovjetske zveze, Združenih držav Amerike, Češkoslovaške, Jugoslavije in Francije, je rečeno, da potrjujejo te vlade ponovno svojo svečano obvezo, da osebe, ki so odgovorne za te zločine, ne bodo ušle zaslužni kazni in da bodo pospešile potrebne praktične ukrepe, da se dosežejo omenjeni cilji.

Kaznovanje nemških vojnih zločincev za izvršena zločinska dela je danes eno najbolj perečih vprašanj. Dovolil si bom, da navedem nekatera dejstva o vojnih zločinih, ki so jih izvršili hitlerjevci na ozemlju moje dežele.

Nemški fašistični osvajalci so pobili v Belji Rusiji nekaj sto tisoč miroljubnih državljanov in poslali v nemško suženjstvo na tisoče sinov in hčera beloruskega ljudstva. Razrušili in požgali so 209 velikih in malih mest, 9000 naselij in vasi ter 682.000 posolij. Med porušenimi mesti so Minsk, prestolnica Bele Rusije, Gomel, Zlobin, Orša, Vitebsk, Polock, Luek, Borisov in mnogo drugih mest. Opustili in oropali so 2000 kolhozov, 316 strojnih in traktorskih postaj, razrušili so 136 bolnišnic, poliklinik in dispanzerjev in 1005 šol, klubov in muzejev. Beloruska vlada razpolaga z listo nemških fašističnih zločincev in njihovih pomagačev, na kateri je 1200 oseb, ki so izvrševale zločine na začasnem zasedenem ozemlju v Belji Rusiji.

Po sprejetih poročilih je del glavnih

zločincev našel svoje zavetišče v Franciji Španiji, kjer je tudi polkovnik Ernst, ki je kot komandant mesta Gorodoka (v področju Vitebska) organiziral množične uboje miroljubnega prebivalstva. Ogromna večina teh zločincev je še vedno na svobodi. Prav tako je tudi z majorjem Lempom, ki je obdožen, da je zažgal žive moše, žene, otroke in starce in prav tako tudi general von Kluge, ki je razrušil mesto Gomel in dal množično pokončati mnogo miroljubnih državljanov. Enako je tudi z generalnim majorjem Erichom Reipenikom, komandantom divizije, ki je ubijal partizane in civilno prebivalstvo, in generalmajantom Spellingom, ki je kot komandant mesta Minska organiziral poboj 817.000 civilistov iz tega mesta in okolice.

Beloruska delegacija je mnenja, da je prišel čas za uresničenje izjave in sporazuma o kaznovanju vojnih zločincev, ki so ga podpisale vlade, ki so bile v vojni z Nemčijo. Zato predlaga, naj se to vprašanje prouči na prvem zasedanju Generalne skupščine in določijo vsi potrebni ukrepi, ki bodo omogočili hitro kaznovanje zločincev. Združeni narodi naj tudi vplivajo na one dežele, ki niso članice organizacije Združenih narodov, da bi izročile zločince državam, kjer so bili zločini izvršeni.

Ze v davnih časih je privlačevala Bela Rusija pogled tujih osvajalcev. Ta zemlja je bila večkrat predmet prisvojitvenih pohlebov, vendar pa so doživljali kravi napadalec v Belji Rusiji vedno neslavni konec, v njej pa pustili številne grobove, s katerimi je posejana beloruska zemlja. V dneh sovražnega vpada je bilo belorusko ljudstvo izpostavljeno težkim preizkušnjam, vendar pa ni nikoli klonilo pred sovražnikom.

Ze dvakrat v življenju našega pokolenja je doživela Bela Rusija strahotno tragedijo in občutila krvave posledice nemškega vpada. Uničene so bile velike vrednosti in ogromna ljudska bogastva. Sveta in plemenita naloga se postavlja pred demokratične dežele: združiti vse napore in organizirati mogočno silo, ki bi lahko preprečila vse osvajalce v njihovih namenih, ne glede na to, odkod prihajajo.

Izjave avstralskega in belgijskega delegata

Za Kiseljevim je dobil besedo šef avstralske delegacije Makin, ki je zagotovil, da nudi Avstralija podporo Organizaciji Združenih narodov v njeni nalogi za oživanje miru in varnosti na vsem svetu. Opozoril je, da ima Avstralija od 1. 1920 mandat Društva narodov za Novo Gvinejo in Nauru ter prečital izjavo avstralske vlade, da se omenjena ozemlja izročijo pod mednarodno nadzorstvo, ki ga predvidevata člena 12 in 13 Ustanovne listine Organizacije Združenih narodov.

Belgijski delegat Langehove je prikazal namen belgijske vlade, da izroči pod sistem nadzorstva ozemlje Ruanda in Urundi, ki ga je upravljal na podlagi mandata Društva narodov.

Nato je govoril delegat Luksemburga Bech, ki je izjavil, da njegova dežela podpira cilje in naloge Organizacije Združenih narodov.

»Sloga in sodelovanje velikih sil popolnoma zadovoljujeta osnovne interese malih držav« — piše »Pravda«

Moskva, 22. jan. Tass poroča: Urednik za mednarodna vprašanja »Pravde« piše:

»Prvo zasedanje Glavne skupščine Združenih narodov traja že 10 dni. Rešena je vrsta organizacijskih vprašanj. Delo različnih odborov je v teku.

Toda nekateri inozemski opazovalci skušajo ustvariti napeto ozračje okoli skupščine. Kot primer za to navaja urednik za mednarodna vprašanja »Pravde« komentar Vernona Barletta na londonskem radiu, v katerem zastopa stališče, da Sovjetska zveza smatra, da imajo samo velike sile pomen, dočim ves ropot okoli malih držav predstavlja le izgubo časa. V nadaljevanju članka piše: »Razmišljanja Vernona Barletta se držijo zastarelih pravil. To ni prvič, da nekateri opazovalci skušajo izkoristiti razgovore o tako imenovanem škodovanju interesov malih držav, da bi na ta način

»Sloga in sodelovanje velikih sil popolnoma zadovoljujeta osnovne interese malih držav« — piše »Pravda«

skrili svoje lastne nazore, ki so naperjeni proti sodelovanju velikih sil kot odličnemu faktorju miru in varnosti.

Delo Glavne skupščine zanika vse razgovore o kršitvi pravice in privilegijev malih držav, ki so predstavljene v vseh odborih in organih Združenih narodov.«

Ko piše o govoru, ki ga je imel na zasedanju Glavne skupščine norveški delegat Trygve Lie, ki je popolnoma prepričevalno objasnil prve interese malih držav, pravi pisec članka dalje:

»Sloga in sodelovanje velikih sil popolnoma zadovoljujeta osnovne interese malih držav. Malim državam se ni treba bati sloge velikih sil. One se morajo bati tistih nepoklicanih »borcev« malih narodov, ki jih skušajo izkoristiti kot kmete v svoji sebični igri, ki nima ničesar skupnega z interesi svobodoljubnih narodov.«

Svetovna sindikalna federacija mora biti zastopana v organizaciji Združenih narodov

Moskva, 22. jan. Tass poroča: Urednik za mednarodna vprašanja »Pravde« piše:

»Generalni komite Generalne skupščine Organizacije Združenih narodov je proučil zahtevo Svetovne sindikalne federacije po zastopstvu v organizaciji Združenih narodov. Svetovna sindikalna federacija zahteva predvsem zastopstvo na zasedanju Glavne skupščine Organizacije Združenih narodov in na sestankih gospodarskega in socialnega sveta s posvetovalno pravico glasovanja.

Ta zahteva je vsekakor upravičena. V Svetovni federaciji je združenih okrog 70.000.000 članov, katerih delež pri zmagi nad napadalci objektivno dokazuje, da mirovna življenska vprašanja ne morejo biti rešena brez udeležbe sindikatov. Razlogi, ki jih navajajo zastopniki nekih vlad, na pr. vlade Nove Zelandije, proti udeležbi Svetovne sindikalne federacije pri delu Združenih narodov, so zgolj formalni. Bistvo teh razlogov je v tem: Zdru-

Tudi madžarska narodna skupščina bo proglašila republiko

Budimpešta, 22. jan. Tass poroča, da je določena otvoritev madžarske narodne skupščine na dan 24. januarja. Po mišljenju listov bo sprejela narodna skupščina že takoj v začetku zasedanja sklep o državni ureditvi Madžarske. »Vilagosate se je obrnil na voditelje štirih vladnih strank z vprašanjem, kakšno stališče bodo zavzeli v tem vprašanju. Tildy, Sakacszy, Rakosy in Veres so iz-

Prve svobodne volitve v Azerbejdžanu

Tabriz, 22. jan. Tass poroča: Po vsem iranskem Azerbejdžanu so se začele volitve v mestne in pokrajinske skupščine (endžumene). V skladu s sklepom nacionalnega medžlisa so volitve tajne z neposrednim, splošnim in enakopravnim glasovanjem. Vse osebe, brez ozira na spol in narodnost, lahko volijo in so voljene.

Na temelju prejšnjih zakonov niso imele žene pravice glasovanja. Pravico glasovanja so imeli samo lastniki nepremičnin in osebe, ki so plačevale davek. Azerbejdžanska demokratična stranka je postavila svoje kandidate za mestno skupščino v Tabrizu in pozvala vse prebivalce, naj se aktivno udeležijo volitev.

Indonezijska vlada bo izvedla splošne volitve

Moskva 22. jan. Moskovski radio je objavil, da je predsednik indonezijske vlade Sarir izjavil, da bodo splošne volitve na Javi ob koncu tega meseca.

Otvoritev »Leninove dvorane« v Pragi

Praga, 22. jan. Tass poroča, da so v Pragi svečano otvorili »Leninovo dvorano«, v kateri je bila l. 1912. praška konferenca RSDRP (Ruske socialno-demokratske delavske stranke).

Svečanosti so prisostvovali dr. Fierlinger, namestnik predsednika vlade Gottfield, ministra Lausman in Kopecki, poslanik ZSSR Zorin in drugi. Minister Lausman je imel poročilo o konferenci l. 1912., nato pa je izročil ključ »Leninove dvorane« predsedniku vlade dr. Fierlingerju.

Ustanovitev ljudskega komisiariata za izgradnjo težke industrije

Moskva, 22. jan. Tass poroča: Z ukazom Predsedstva Vrhov. sovjeta ZSSR je bil ustanovljen ljudski komisiariat za izgradnjo težke industrije.

Moskva, 22. jan. Tass poroča: Z ukazom Predsedstva Vrhov. sovjeta ZSSR je bil imenovan za ljudskega komisiarja za izgradnjo podjetij težke industrije Pavle Aleksandrovič Judin.

Moskva, 22. jan. Tass poroča: Z ukazom Predsedstva Vrhov. sovjeta ZSSR je bil ljudski komisiariat za premogovno industrijo razdeljen v ljudski komisiariat za premogovno industrijo zapadnih predelov ZSSR in ljudski komisiariat za premogovno industrijo vzhodnih predelov ZSSR.

Moskva, 22. jan. Tass poroča: Z ukazom Predsedstva Vrhov. sovjeta ZSSR je bil za ljudskega komisiarja za premogovno industrijo vzhodnih predelov ZSSR imenovan Vasilij Vasiljevič Vahrušev.

Za ljudskega komisiarja zapadnih predelov ZSSR je imenovan Dimitrij Grigorjevič Onik.

Novi ljudski komisar za vojaška podjetja

Moskva, 22. jan. Tass poroča: Z ukazom Predsedstva Vrhov. sovjeta ZSSR je bil za ljudskega komisiarja za vojaška in vojaško-pomorska podjetja imenovan Semion Zaharovič Ginsbur.

Voditelj upornikov Viet Mina je zmagal pri volitvah v Severni in Južni Indokini

New York 22. jan. TASS poroča: Kakor poroča dopisnik Associated Pressa, je 700 Anamitov v sestavi francoske policije sporočilo, da so prekinitvi odnose s tlačiljskimi neodgovornimi francoskimi oblastmi v Sanoaju in izrazili svojo vdanost vladni Viet-Mina v Hanoju. Dopisnik lista »Christian Science Monitor« poudarja, da so bile 6. januarja volitve na pobudo voditeljev gibanja neodvisnosti, na katerih je zmagal Viet-Min.

V severnem delu Indokine, kjer ima Viet-Min upravo v svojih rokah, so bile volitve javne. V Južni Indokini, kjer je britanska, francoska in japonska vojska,

Vlada iranskega Azerbejdžana je sklenila vzpostaviti direktne trgovinske stike s tujimi državami

Iranska vlada bi rada ovirala demokratično gibanje v Azerbejdžanu

Tabriz, 22. jan. Tass poroča, da iranska vlada nadaljuje z represalijami proti prebivalstvu Azerbejdžana v severnem Iranu in je storila celo vrsto ukrepov, ki imajo namen umetno ustvarjati ekonomske in finančne težave v iranskem Azerbejdžanu. Zadnja teh represalij je bila ukinitve običajnih zvez trgovcev v iranskem Azerbejdžanu z drugimi iranskimi pokrajinami in z inozemskimi trgi.

List »Azerbejdžan« z dne 13. januarja je pribelil pismo, ki so ga veliki tabriški trgovci poslali nacionalni vlad iranskega Azerbejdžana. V tem pismu izjavljajo:

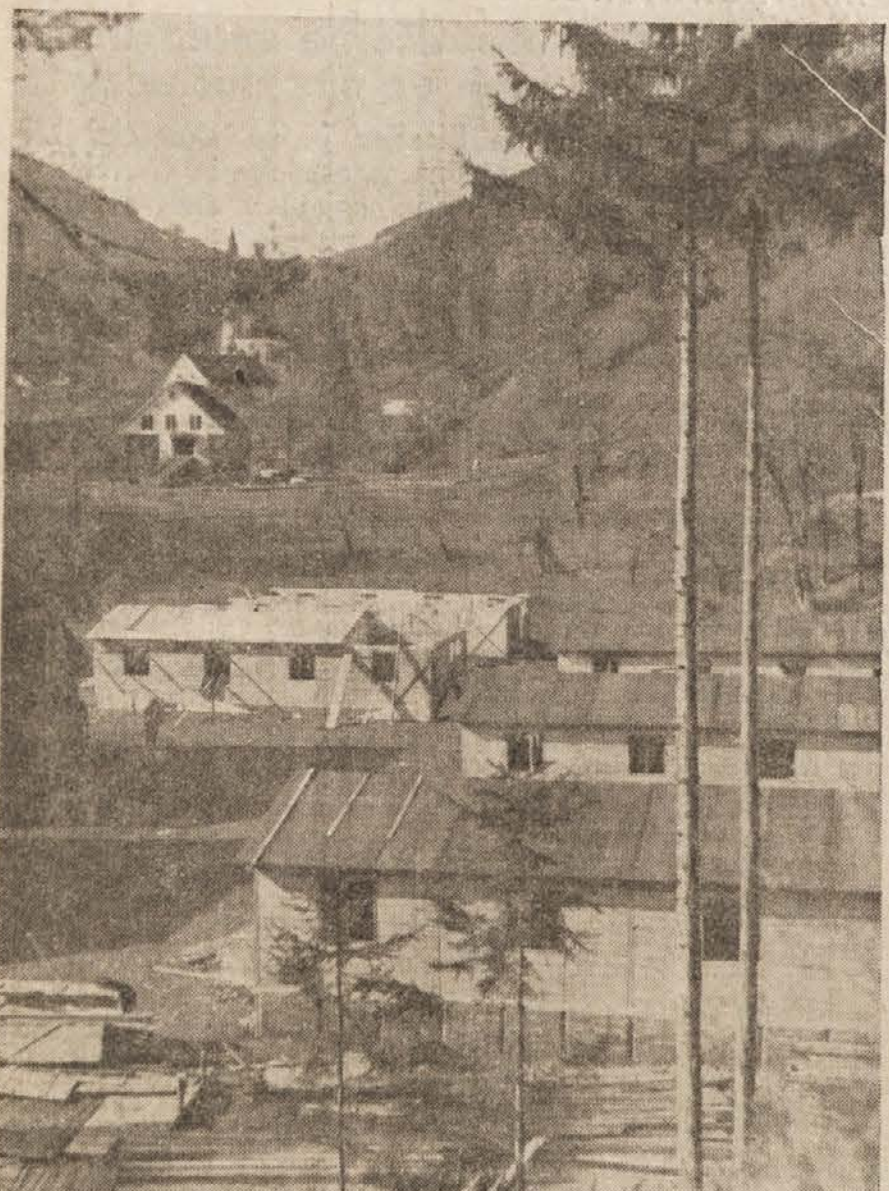
»Iranski vladni krogi nočejo slišati o

Scorzine podružnice

Carlo Scorza predlaga, naj se Trst in Reka organizirata kot podružnici neke supranacionalne prestolnice sveta.

»Bravo Carletto! Predmeti za tvoje podružnice so gotovi. Ti jih samo ustanovi, za predmete bomo pa že mi poskrbeli.«

V požgani Solčavi so postavili lesene provizorije, ki nudijo varno zavetje mnogim pregananim družinam, ki so se vrstile v domovino.

OBVESTILA

ODREDBA

Ministrstva za narodno zdravje o obvezni prijavi medicinskega osebjia

Da se omogoči pregled vsoga medicinskega osebjia in da se zlasti ugotovi, kdo je upravičen izvrševati zdravniško, dentaistično in zobotehnično prakso...

odredim:

- 1. člen. V 30 dneh po objavi te odredbe se morajo prijaviti ministrstvu za narodno zdravje vse osebe medicinske stroke (zdravniki, magistri farmacije, dentisti, zobni tehniki, zaščitne sestre, otroške ne-govalke laboranti, zdravstveni in lekarniški pomočniki, dezinfektorji, babice, civilni bolničarji in bolničarke ter demobilizirani partizanski bolničarji in bolničarke, kvalificirani maserji, uslužbenec tega ministrstva se ni treba prijaviti.

DIPLOMIRANI FARMACEVTI

Ministrstvo za narodno zdravje NVS poziva diplomirane farmacevte z nadvseletno prakso, ki nameravajo opraviti lekarniški državni strokovni izpit, da vložijo tozadavno prošnjo s sledečimi prilagami:

- a) izpričevalo o zrelostnem izpitu v izvirniku ali overovljenim prepisu;
b) diplomu o dovršenem univerzitetnem študiju;
c) potrdilo šefa aptoteke o času, problemu na delu v kakšni javni lekarni. To potrdilo mora biti potrjeno po okrajnem LO, odsek za zdravstvo;
d) da ni bil od sodišča obsojen na izgubo narodne časti in da ni izgubil aktivne in pasivne volivne pravice.

UREDITEV IN ZAŠCITA JAVNIH NASADOV

Glede na to, da obsega vrtinarstvo poleg proizvodnih strokov tudi oblikovanje in urejanje vrtnih nasadov (parkov, dreverodov itd.) ter prebaja s takimi agendami tudi na področje vrtnarstva, je Zvezno ministristvo kmexijsstva z odlokom št. 429/II z dne 8. januarja t. l. na ministristvo za narodno zdravje NVS v Ljubljani.

IZ MINISTRSTVA ZA PROSVETO

Obveščamo, da bodo ministri, pomočniki ministra in vrhovni inšpektor ministrstva za prosveto sprejemali stranke vsak ponedeljek in četrtek od 10 do 12 ure, šefa odseka za osnovno in srednje šolstvo pa v torek, četrtek in soboto isti čas.

POZIV!

Mestni izvršni ljudski odbor poziva glede na sklep II. zasedanja Mestne ljudske skupštine z dne 5. januarja 1946 vse lastnike nedograjenih stavb, da takoj pristopijo k njihovi dograditvi.

V primeru, kjer bi lastnik ne sledil temu pozivu, si Mestni izvršni odbor pridržuje pravico, da bo dogradil v lastni režiji, a pravico primerne naknadne odtagnitve najemnin in povračilo stroškov dograditve.

POKOJNINSKI PREDPISI

Ker je knjižica »Pokojninski predpisi«, ki jo je nedavno izdalo in založilo ministristvo za finance v Ljubljani, že popolnoma pošla in prihajajo mnogostevilna naročila, se je ministristvo za finance odločilo za novo izdajo.

Naročniki, ki so poslali obemem z naročnino za »Pokojninske predpise« znesek 10 din, naj razliko 3 din za izvod naknadno doplačajo, obemem naj pa pošljejo še poštino in sicer 2 din za posamezen izvod knjižice.

Dnevne vesti

Ribičel. Ribarsko društvo v Ljubljani sklicuje svoj redni občni zbor v nedeljo 27. t. m. ob 9. uri v salonu gostilne Mrak, Bimska cesta.

Ribičel, ki želijo pristopiti v zadrugo, naj se prijavijo pri tov. Ahčanu Stankotu mestni magistrat vratarjeva loža od 23. januarja dalje v času od 8-14 ure ali pred občnim zborom inčelijativnem odboru.

Poverjeniki za RK pri terenskih odborih četrti Tabor imajo sestanek v sredo 23. I. ob 6. uri v prostorih na Ambroževem trgu. Z ozirom na predložitve volitve je udeležba obvezna.

Spored simfoničnega koncerta Tržaške filharmonije

v ponedeljek, 28. januarja ob 20 v Unionu: Dvořak: Karneval; Hristić: Ohridska legenda; Musorgski: Noč na Lisi gori; Kozina: Balada Petrice Kerempuha, poje basist Žarko Cvejič. Član beograjske opere; Beethoven: Sedma simfonija. Dirigent: Marijan Kozina. Prodaja vstopnic v Matični knjigarni.

PRESKRBA

DELITEV SALAM

Potrošniki okrožnega mesta Ljubljane bodo prejeli v četrtek dne 24. t. m. pri svojih stalnih mesarjih od črke A-M v dopoldanskih urah na odrezek »13 januar 1946« osnovne živilske nakaznice ali odrezek »31 januar 1946« nakaznice št. III, izdane od MLO — odsek za preskrbo Ljubljana po 10 dkg salam.

Prodajna cena za kg salam je din 50. Mesarji naj se javijo v svrhu prevzema blaga od črke A-M v sredo 23. t. m. od 15-17 ure v skladišču Slamič, Gosposvetska cesta 6.

Neprodane salame vrnejo mesarji brezplačno do 15. ure v petek dne 25. t. m., na mestno klavnico.

Odrezke obračunavajo mesarji 29. t. m. od 8-12 ure na Navodu Novi trg 4-II, soba št. 14.

Ostali potrošniki bodo prejeli salame v prihodnjih dneh.

ODLOČBA

Ministrstvo za Irgovino in preskrbo NVS je odobrilo sledeče cene za konjske salame:

- cena na debelo franko izdelovalec din 30 za 1 kg.
cena na drobno pri mesarju din 32 za 1 kg.
cena na drobno v trgovinah in gostinskih obratih din 36 za 1 kg.

PRODAJA DIVJIH ZAJCEV

V sredo dne 23. t. m. od 11. ure dalje in v četrtek ves dan bodo prodajali mesarji v prosti prodaji cele divje zajce v koži in sicer sledeči:

- Vič: Škerlj Viktor, Viška 22, Setnikar Jože, Brdo.
Meste: Rode Ivan, Zelena jama, Grabelšek Franc, Sv. Petra c. 76.
Beograd: Hudnik Franc, Tyrševa 166, Sorjak Alojz, Stožice 144.
Trnovo: Avbelj Jože, Trnovski pristan 24, Jagodic Franc, Karumova 5.
Rakovnik: Dolničar Josip, Izanska 46.
Slika: Abramovič Janko, Sv. Roka 8, Dolničar Ivan, Janševa 2, Ponikvar Alojzij, Čebelarska 6, Anžič Pavel, Zibertova 13.
Center: Paternoster Jernej, Jurčičev trg, Slamič Franc, Gosposvetska 6.
Trg: Ahlin Franja, Janež Ivan, Rode Franc, ml., Jesih Alojz, Koprivce Jože.

Mesarji morajo dvigniti zajce v sredo dne 23. t. m. ob 9. uri zjutraj na Mestni klavnico. Za dvig zajcev naj se zgoraj omenjeni mesarji obvestijo med seboj.

Cena za kg zajca v koži je din 40. Potrošniki mora pri nakupu zajca položiti din 50 kot kavejco za zajčjo kožo. Pri vrtni koži prejme vsak kupec vrnjeno kavejco in din 8 za kožo. Mesarji morajo izdati posebna potrdila za kavejco. Pri vrtni koži morajo zahtevati mesarji ta potrdila od stranke.

Potrošnikom naročamo, da z zajcev potegnejo kožo tako, da bo dlaka na notranji strani. Mokro dlako naj obrišejo. Kože naj do oddaje obesimo na zraven prostor. Vrniti pa jih morajo mesarju, pri katerem so kupili zajce v soboto dne 26. t. m. od 8 do 10 ure. Zajčje kože je treba vračati zato, ker so važna surovina za izdelavo klobukov.

Zbrane kože vrnejo mesarji na Mestno klavnico v soboto dne 26. t. m. ob 15. uri popoldne.

JAVNA BORZA DELA

Uma na razpolago sledeča mesta: Pri obnovi šivnorenje so nam nužno potrebni 3 hlapi, ki tmaje veselje do kmečkega dela in živali

Naši obrtniki potrebujejo za ključavničarska in kleparska dela sledeče delovne moči: 1 inštalaterja, 3 samostojne prodjarje, 1 galvanizerja, 2 mehanika, 1 livarskega mojstra

Za naprave opreme in lesnih izdelkov potrebujejo 2 pohištvena mizarja, 3 lesostugarja, 1 lesorezca, 3 sodarjev in 1 koljarja.

Dimnikarska obrt potrebuje 1 dimnikarskega pomočnika in vajenca.

Nadalje potrebujemo 1 perfektno knjigovodstvo, 1 blagajničarko, 1 vajenka z malo materialno za knjigarno in 1 perfektno stenočipistino.

Za elektrarna »Fala« pri Mariboru je potreben 1 dipl. tehnik ali delovodja, ki bi vodil in nadziral potapljače, ter odgovarjal za varnost pri delu in za pravilnost izvršenih del.

Za steklarino Hrastnik rabimo: 1 knjigovodja bilancista, 1 samostojnega korespondenta, 1 verziranega kalkulanta z znanjem knjigovodstva, 1 gradbenega tehnika

Stalin-Gorki: »O Leninu«

Društvo za kulturno sodelovanje Slovenije z ZSSR je za 22. obletnico smrti velikega Lenina izdalo brošuro, v kateri je objavljen Stalinov govor o Leninu ob njegovi smrti ter spomini pisatelja Maksima Gorkega na njegovega velikega sodobnika. Brošura ima 48 strani, je opremljena z dvema portretoma Lenina ter stane samo 16 din. Dobi se v vseh knjigarnah ter pri Društvu za kulturno sodelovanje Slovenije z ZSSR, Ljubljana, Miklošičeva 7.

FIZKULTURA

RAZPIS

smuških tekem za državno prvenstvo FLR Jugoslavije in za prvenstvo LR Slovenije v letu 1946.

Po nalogu Fizikulture zveze Jugoslavije razpisujemo tekmovanje za državno prvenstvo in istočasno tekmovanje za prvenstvo Slovenije, in sicer:

1. v alpskem smučanju: v smuku za moške in ženske, v slalomu za moške in ženske, v sestavljenem tekmovanju za moške in ženske;

2. v norveškem smučanju: v teku na 12 km, v skokih, v sestavljenem smučanju.

Tekmovanje v alpskem smučanju bo 23. in 24. februarja v Guštanju na Urški gori. Praga v smuku ima nastopno mesto v višini 1200 m in je za moške ca 3 km dolga, za ženske ca 2 km. Slalom bo po možnosti v Guštanju, sicer pa pri koči na Urški gori. Pričetek tekem bo objavljen kasneje.

Kdaj in kje bo tekmovanje v norveškem smučanju se ni določeno. Objavljeno bo v nekaj dneh. Tekmovanje v teku se bo ocenjevalo dvojno, tako za samostojno tekmovanje kot za sestavljeno tekmovanje. Tekma v skokih bo posebej za sestavljeno tekmovanje in posebej za samostojno tekmo.

Vsaka tekma bo ocenjevana ločeno za državno prvenstvo, za člane fizikulturenih društev iz Slovenije pa istočasno še za prvenstvo Slovenije.

Pravico nastopa ima vsak član fizikulturenih društev, katerega prijava njegovo društvo pisмено najkasneje do 15. februarja na naslov FOS, smuški odsek, Ljubljana-Tabor. V prijavi mora biti navedeno: 1. Ime in priimek tekmovalca, 2. Njegovi rojstni podatki, 3. Tekme v katerih bo nastopil, 4. Potrdilo društva, da je tekmovalec zdravniško preiskan in sposoben, 5. Potrdilo društva, da je tekmovalec obveščan, da tekmuje na lastno odgovornost. Prijavnine ni. Nastopi brez predhodne prijave ali naknadne prijave niso mogoči.

Tekmovalec se bo po pravilnikih bivšega JZSS. Zrebanje nastopnih števil bo pred tekmovanjem v prostorih vodstva tekme. Čas in kraj zrebanja bosta točno objavljena. Zrebanju lahko prisostvujejo zastopniki društev, ki tekmujejo.

Kraj in čas objave doseženih uspehov bo objavljen pozneje.

Zmagovalci v posameznih tekmah prejmejo naslov: »Prvak Jugoslavije v...« za leto 1946, značek državnega prvaka in priznanico. Drugi in tretji za zmagovalcem prejmejo priznanice.

Tekmovalci, ki so člani Fizikulturenih društev Slovenije, tekmujejo istočasno v vseh navedenih tekmah še za prvenstvo Slovenije. Zmagovalcem prejme naslov »Prvak Slovenije v...« za leto 1946, značek federalnega prvaka in priznanico. Drugi in tretji za zmagovalcem prejmeta priznanico.

Poleg ocenjevalna uspehov posameznikov bodo ocenjena tudi društva. Vsako društvo tekmuje na ta način, da se bo ocenilo najbolje rezultate potih njegovih članov v vsaki tekmi.

Vodstvo tekem in sodniški zbor bomo objavili posebej. Vodstvo tekmovanja in nadzorstvo vodi smuški odsek FOS-a. Morebitne potrebne izpremembe bomo objavili pravočasno.

FOS — smuški odsek

3. FEBRUAR — OBVEZNI SMUČARSKI DAN

Fizikultureni savez Jugoslavije je določil, da bo dne 3. II. obvezni smučarski dan, katerega morajo opraviti vsa društva. Smučarski dan naj bo namenjen predvsem široki propagandi smučanja in povdarju njegove množičnosti. Spored naj bo tako sestavljen, da prideta do izraza ravno navedeni dejavnosti. V krajih, kjer je več fizikulturenih društev, naj napravijo društva skupne manifestacije.

Spored naj obsega:

- 1. redno društveno tekmo ali pa propagandno tekmo z nastopom mladine in vseh članov društva;
2. propagandno množično veščanje;
3. propagandni obohod smučarjev;
4. predavanja, propagandni članki, morebitni smuški filmi;
5. dopolnitev tega sporeda po lastni iznajdljivosti.

O izvršitvi sporeda, o načinu, številu sodelujočih in o uspehu z morebitnimi predlogi za smuški dan prihodnjega leta je treba poročati FOS-u do 10. februarja.

FOS — smuški odsek

Skakalnica FD »KRIMA« na Rakovniku je pripravljena. Vabimo vse skakače, da se jo poslužijo za vadbo. V nedeljo so skakali prvič ter ugotovili, da je skakalnica prav dobra. Skakače bo vežbal tov. Pribošek.

OBJAVE F. D. »PARTIZAN«

Referent za ritmiko in narodne plesove poziva vse, ki so se prijavili za to panogo telovadbe, naj posebejno vaje vsako sredo od 19-20.30.

Referent za nogomet trenira moštva vsako sredo od 18-19 ure v telovadnici IV. ženske gimnazije.

Referent za smučanje poziva vse smučarje na sestanek, ki se bo vršil v sredo 23. I. ob 18. uri v pisarni uprave. Vredovna cesta — ženska gimnazija.

Na splošno želijo staršev smo uvedli nov urnik telovadbe za ženske in moške deca, ki jim je ura od 17-18 odnose od 18-19 prepoznava. Vsa ta deca bo imela odslej telovadbo po sledečem razporedu: Ženska od 6-14 leta vsak ponedeljek in četrtek od 16-17 ure. Moška deca od 6-14 leta pa vsak torek in petek od 16-17 ure. Vsi ostali, ki jim dosedajni urnik odgovarja in jim stariši dovoljujejo obisk telovadbe v teh urah, ostane telovadba kot doslej. — Tajnik.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE

V LJUBLJANI

Drama

Sreda, 25. januarja ob 20. uri: Zupan: »Rojstvo v nevihtia. Red Sreda.

Četrtek, 24. januarja ob 20. uri: Cankar: »Za narodov blagor«. Red B.

Petek, 25. januarja ob 20. uri: Goldoni-Rupel: »Primorske zdrahec«. Sindikalni abonma. Red SC.

Sobota, 26. januarja ob 20. uri: Zupan: »Rojstvo v nevihtia. Izven.

Nedelja, 27. januarja ob 15. uri: Golia: »Triglavska bajka«. Premiera. Izven. Ob 20. uri: Goldoni-Rupel: »Primorske zdrahec. Izven.

Opera:

Četrtek 24. januarja ob 19.30 uri: A. Dvořak: »Slovenski ples«. Balletni večer. Red Cetrek.

Petek, 25. januarja ob 19. 50 uri: Verdi: »Traviata«. Sindikalni abonma. Red SD.

Sobota, 26. januarja ob 19.30 uri: B. Smetana: »Poljuba. V. Blodek: »Vodnjak«. Red C.

V MARIBORU

Sreda, 25. januarja ob 20. uri: Nušič: »Sumljiva oseba«. Red C.

Četrtek, 24. januarja ob 20. uri: Smetana: »Prodana nevesta«. Vloga Kečala poje Drago Zupan. Izven.

Petek, 25. januarja ob 19. uri: Dickens: »Čvrček ob ognjišču«. Predstava za ZMS.

Sobota, 26. januarja ob 20. uri: Dickens: »Čvrček ob ognjišču«. Predstava za Sindikate.

Nedelja, 27. januarja ob 15. uri: Linhart: »Veseli dan ali Matiček se ženit«. Znižane cene. Izven. Ob 20. uri: Nušič: »Sumljiva oseba«. Izven.

RADIO

DNEVNI SPORED ZA SREDO 23. I.

6.30-7 Chopinovi valčki, mazurke in poloneze — 7-7.15 Napoved časa, vesti, objave in pregled sporeda — 7.15-8 Pisanzi zvoki — 12-12.30 Opoldanski koncert vojaške godbe — 12.30-12.45 Napoved časa, vesti, objave in pregled sporeda — 12.45-13 Ruske zborke skladbe — 13-13.30 Predstava in sprevi slovenskih oper — 13.30-13.45 Napoved časa, pregled tiska, objave in pregled sporeda — 13.45-14.30 Domače pesmi igra Vaški kvintet vmes poje Božo Grošelj, spremlja ga Stanko Avgust — 14.30-14.45 Napoved časa in poročila — 14.45-15 Partizanske pesmi — 15 Poizvedbe — 17-17.15 Sovjetska glasba: Soštakovici: Kvartet op. 49 — 17.15-17.30 Solska oddaja — 17.30-18 Koncert radijskega orkestra, vodi Rudolf Starič — 18-18.30 Literarna ura v počastitev Leninovega spomina. Izvajajo člani SLG — 18.30-19 Vokalni koncert: slovenske partizanske in umetne pesmi. Izvaja SFO. Sindikalni kvintet in baritonist Mirko Dolničar. Pri klavirju Dana Peruškova — 19-19.15 Napoved časa, vesti, objave in pregled sporeda — 19.15-19.30 Glasbena oddaja istrske vasko godbe — 19.30-19.45 Oddaja »Ljudske pravice« — 19.45-20 Koncert bolgarske simf. glasbe: Burleska in parafraza na bolg. narodne ples — 20-21.30 Koncert Trž. godalnega kvarteta. (Prenos iz Trg. doma) — 21.30-22 Klavirski koncert Toneta Ravnika. Skladbe Vitezoslava Novaka, B. Smetana in Dvořaka — 22-23 Iz naših jutrišnjih časopisov, nato reproducirana glasba.

RADIO LJUBLJANA

priredi

KOMORNI KONCERT TRŽAŠKEGA GODALNEGA KVARTETA

v sredo dne 25. januarja 1946 ob 20 v veliki dvorani Trgovskega doma

Na sporedu so skladbe Beethovna in Smetane.

Člani kvarteta:

S. Baldassare, I. violina, S. Harry, II. violina, S. Luzzatto, viola, N. Gasperini, cello.

Vstopnice so v prodorjaji v trafikih Sever, Selenburgova ulica. — Cene od 20 do 8 din.

KINEMATOGRAFI

KINO UNION: Ameriški film »Zgodilo se je nekega dne«, tednik. Ob 16.15, 18.15 in 20.15 uri.

KINO MATICA: Norveški film »Bastard«, tednik. Ob 16.15, 18.15 in 20.30 uri.

KINO SLOGA: Francoski film »Človek iz Eden bara«, tednik. Ob 16.15, 18.15 in 20.15 uri.

KINO KODELJEVO: Ameriški film »Hajdukova ljubezen«, tednik. Ob 20. uri.

MARIBOR — »ESPLANADE«: Sovjetski film »Bogdan Hmeljnicki«, tednik.